

LASĪTAJU IEVĒRĪBAI!

Laikraksta nākamais
numurs iznāks
otrdien, 5. maijā.

Uzņēmējdarbībai
Latgalē ir
perspektīvas

3. lappusē

Ceļš uz
Latvijas
neatkarības
atjaunošanu

4., 5. lappusē

Vanagu
bibliotēkai — 60

7. lappusē

Lielā talka novados aizvadīta

Preiļu novadā piepildīti 1810 maisi

● Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons izcirta mazvērtīgos pašsējas kokus Preiļu parka teritorijā starp Mehanizatoru un Daugavpils ielu.

25. aprīlī visā Latvijā notika Lielā talka. Tās mērķis, lai 2018. gadā, savā simtgadē, Latvija būtu zaļākā valsts pasaulē. Preiļu novada iedzīvotāji talkā piedalījās astoto reizi. Par rezultātiem informē SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Preiļieši kopa muižas parku. Parkā pērnās lapas grāba galvenokārt novada domes un iestāžu darbinieki, Preiļu galvenās bibliotēkas kolektīvs un individuālie talkotāji, savukārt Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljona vīri izcirta mazvērtīgos pašsējas kokus parka teritorijā starp Mehanizatoru un Daugavpils ielu. Noslēgumā Preiļu novada dome un Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons talcinieku cienāja ar lauka virtuvē gatavotu talkas zupu.

Preiļos talkoja arī garāžu īpašnieku kooperatīvs "Preiļupe" un veikala "Silja" darbinieki. Lielās talkas norisi koordinēja SIA "Preiļu saimnieks" komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igoļņiece un novada domes tehniskās daļas vecākais speciālists Anatolijs Petrovs.

Novadā Lielās talkas zīmē aizvadīta visa iepriekšējā nedēļa. Iepriekš talkoja novada izglītības iestāžu audzēkņi un darbinieki – Preiļu 1. pamatskola, Preiļu 2. vidusskola, Preiļu Valsts ģimnāzija, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklāties vidusskola. Skolēni grāba lapas Preiļu parkā, kopa kritušo karavīru kapus un ebreju kapus, futbola stadiona teritoriju Kooperatīva ielā. Iepriekš talkoja pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" filiāles "Auseklītis" audzēkņu vecāki un darbinieki, SIA "Preiļu saimnieks" administrācijas darbinieki un citas organizācijas un iestādes.

Preiļu novadā Lielajā talkā piedalījās 528 cilvēki, ar dažādiem atkritumiem piepildīti 1810 talkas maisi. SIA "Preiļu saimnieks" maisus nogādāja atkritumu poligonā Demenē.

✓ **Preiļu pagastā** sakoptas vairākas teritorijas. Talkas dienā tika kopti Feimankas upes krasti Moskvīnā, kur atkritumu bija sevišķi daudz un maisi pildījās ātri. Viens no interesantākajiem atradumiem bija pie upes izmesta veca sulu spiede. Talkoja arī pakalpojumu centrs "Līči", Moskvīnas vecticībnieku drau-

dze. Alberts Brenčāns kopā ar citiem aktivistiem kopa teritoriju ap diķi pagasta centrā, talkoja Seiļu kapos. Štoldera iedzīvotāji vāca atkritumus ceļā Štolderis — Anspoki malās. Noslēgumā talcinieki cienājās ar Lidijas Ceriņas un Solvitas Prikules gatavoto talkas zupu.

✓ **Aizkalnes pagastā** talkotāji sakopa divas Pelēču ezera pludmales, un turpmāk tur varēs atpūsties droši, nebaudoties sadurties ar stikliem vai uzkāpt plastmasas pudelei. Raiņa muzeja "Jasmuiža" organizētajā talkā talcinieki grāba lapas un lasīja kritušos zarus Jasmuižas parkā.

✓ **Pelēču pagastā** savākti pie ceļa Arendole — Pelēči izgāzti sadzīves atkritumi. Pirms Lielās talkas Pelēču pamatskolas skolēni kopa pagasta centra teritoriju, vāca atkritumus gar ceļu Ārdava — Pelēči.

✓ **Saunas pagastā** talkas dienā iedzīvotāji kopa pagasta centra teritoriju, bet pirms tam sakoptas visas pagasta kapsētas. Iepriekš talkoja arī Priekuļu un Salas pamatskolas, Smelteru bibliotēkas un veikalu darbinieki.

Turpinājums 2. lappusē.

APSVEIKUMI

Latvija, Tu jau gadsimtiem ilgi esi ar mums, un mēs tikpat ilgi esam ar Tevi. Tu vienmēr būsī tik liela, cik varenu ar savām domām un darbiem mēs Tevi spēsīm veidot.

Sveicam iedzīvotājus
Latvijas Republikas Neatkarības
atjaunošanas 25. gadadienā!

Preiļu novada dome vārdā
priekšsēdētāja Maruta Plivda

Lai svētku dienās un arī darba ikdienā ikvienam no mums izdodas paturēt prātā un nezaudēt ticību mūsu valstij un tās vērtībām — mūsu Latvijai!

Apsveicu Latvijas Republikas
Neatkarības atjaunošanas
25. gadadienā!

LR 12. Saeimas deputāts
Aldis Adamovičs

Aicina piedalīties akcijā "Iestādi pats savu koku Preiļu parkā!"

Preiļu novada dome sadarbībā ar SIA "Preiļu saimnieks" šogad pavasarī organizē akciju "Iestādi pats savu koku Preiļu parkā!". Kociņu stādīšana norisināsies 8. maijā no plkst. 9.00–19.00, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Kociņus to stādīšanas dienā par maksu būs iespējams iegādāties no atvestā stādu materiāla pie ieejas parkā no A.Paulāna ielas. Stādus varēs iegādāties katrs personīgi, vairāki kopā, ģimene, iestāde, uzņēmums vai draugu kompānija – jebkurš iedzīvotājs, kuram ir vēlme Preiļu parkā redzēt augam savu koku vai krūmu.

SIA "Preiļu saimnieks" komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igoļņiece pastāstīja, ka saskaņā ar ainavu arhitektes Ilzes Janeles profesionālo ieteikumu, Preiļu parks tiek kopts un apsaimniekots pēc vēsturisko ainavu parku uzturēšanas principiem. Ainavu parki ir bijuši norobežoti no apkārtnes, tie bija pielāgoti netraucētai atpūtai, tāpēc tiem jābūt kā slēgtai teritorijai, ko no pil-sētas ielām norobežo koki vai krūmi. Ņemot vērā speciālistes ieteikumus, Preiļu parkā akcijas laikā tiks stādītas gan Holandes liepas, gan dažādi kociņi un krūmi, kuri piemēroti gan saulainām, gan ēnainām vietām.

Agrā pavasarī A.Paulāna ielas malā gar parku ir nozāģēti vecie koki, kas apdraudēja dzīvojamās mājas ielas pretējā pusē. Darbi tika veikti ar Kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Dabas pārvaldes saskaņojumu. Ieplānotās akcijas laikā gar parku A.Paulāna ielas malā tiks veidota aizsargjosla no forsītījam "Maluch". Parka ziemeļu daļā starp estrādi un A.Paulāna ielu tiks atjaunota sensenos laikos veidotā liepu aleja un izzāģēto veco un bīstamo koku vietā alejas turpinājumā tiks stādītas Holandes liepas. Ieplānots krūmu stādījumus veidot arī ap soliņiem parkā. Tas nepieciešams, lai pagājušajā gadā uzstādītie soliņi iekļautos kopējā parka ainavā un lai cilvēkiem, sēžot uz soliņa, būtu norobežota vieta, kur uz brīdi atpūsties. Stādījumus paredzēts veidot no Japānas spirejas šķirnes, kas piemērota saulainām vietām, rievainajām rozēm, fizokarpu (zaļlapaino) pamatsugas, ceriņiem, forsītījam, hortenzijām un jasmīniem. Pie parka estrādes ir plānots iestādīt kastaņas.

Lielā talka novados aizvadīta

Livānu novads kļuva tīrāks

Lielajā talkā piedalījās kopumā 1085 Livānu novada iedzīvotāji 34 reģistrētajās talkas vietās, tomēr, kā atzina talkas koordinators Livānu novadā Aivars Smelcers — livānieši talkojuši arī individuāli — par to liecina talkas organizatoru izveidotajos publiskajos laukumos atstāto maisu skaits.

Kopumā ar SIA "Livānu dzīvokļu un komunālā saimniecība" palīdzību izvesti 2300 atkritumu maisi. Livānu novada izglītības iestāžu audzēkņi un pedagogi sakopuši Livānu novada autoceļu un dzelzceļa malas.

Pirmsskolas izglītības iestādes "Rūķi" audzēkņi un darbinieki piedalījās par labu tradīciju kļuvušajā "čiekuru talkā", savācot 14 maisus ar čiekuriem (bērnu dārza teritorijā ir priežu mežs). Livānu novada domes darbinieki un viņu ģimenes locekļi sakopa Dubnas upes krastu starp abiem tiltiem, kur nākotnē pašvaldībai ir iecere izveidot atpūtas vietu. Talkoja arī Livānu novada uzņēmumu un pašvaldības iestāžu darbinieki, kā arī iedzīvotāju iniciatīvas grupas. Sakoptas vairākas Livānu pilsētas ielas, ezeru apkārtnes, kapsētas, mežu teritorijas.

● Talkas laikā livānieši izcirta arī krūmus.

Riebiņu novadā piepildīti 600 maisi

Riebiņu novada iedzīvotāji jau sesto reizi piedalījās Lielajā talkā. Kopumā novadā bija pieteiktas 10 talkošanas vietas, taču daudzviet, kā tas bijis arī iepriekš, iedzīvotāji talkoja gan oficiāli izsludinātajā dienā, gan pirms un pēc tās, sakopjot savus īpašumus, informē Lielās talkas koordinators Riebiņu novadā Rolands Naglis.

Aktīvie mednieki aicināja talkot lielceļa Rudzāti – Stirniene posma Aizpurieši – Kassalieši un meža ceļa Aizpurieši – Vilciņi ceļmalu uzkopšanā Sīļukalna pagastā, tāpat uzkopts pagasta centrs. Pagastu centrus uzkoпа arī Galēnos, Riebiņos un Silajānos. Tika sakoptas Silajāņu pagasta Kotļerovas ciemats, Rušonas pagasta Kastīres ciemats, kā arī Kaučera ezera krasts, Gailišu un Kristapeņu

kapsēta Rušonas pagastā.

Kopumā Riebiņu novadā tika savākti gandrīz 600 maisi ar dažādām plastmasas, stikla, papīra un citām dražām. Vairumā talkošanas objektos tika grābtas lapas un zari.

Apbēdina gan fakts, ka talciniekiem ik gadu nākas sakopt ciematu centrus. Lai arī ciematos ir uzstādīti atkritumu konteineri, ir atkritumu urnas, cilvēki mēdz mest atkritumus ceļmalās un grāvjos.

Un tomēr paldies jāsaka visiem tiem entuziastiem, labprātīgajiem un aktīvajiem novada iedzīvotājiem – talciniekiem, organizētājiem un atbildīgajiem. SIA "Ekolatgale" jau tās pašas dienas pievakarē visus novadā savāktos atkritumu maisus nogādāja Dienvidlatgales reģiona atkritumu noglabāšanas poligonā.

● Talciniekiem pie Riebiņu muižas nācās savākt plastmasas pudeļu kaudzi, ko kāds, acimredzot, atvedis un izgāzis.

Vārkavas novadā talkoja līdz vēlai stundai

Vārkavas novada talkas koordinatore, jaunatnes lietu speciāliste Jolanta Smilga pastāstīja, ka novadā talkā piedalījušies aptuveni 100 cilvēki. Bija gan oficiālas talkošanas vietas, gan arī tādas, kur talcinieki īpaši nepieteicās, bet tāpat rūpējās par apkārtnes sakopšanu. Bija arī talcinieki, kas strādājuši pat līdz pulksten 20.00. Darbi ritēja Vanagos, Vecvārkavā, Rīmicānos. Vanagos sakoptas ceļmalas, katoļu draudzes baznīcas teritorija. Rīmicānos kopīgiem spēkiem nojaukta veca lapene, sakopta teritorija. Vecvārkavas talkotāji vākuši atkritumus gar ceļu Mežarejas — Kaļvi — Brokovski — Vecvārkava.

Aglonas novadā – simtiem atkritumu maisu un jauni stādījumi

Talkas dienā, 25. aprīlī, visā Aglonas novadā strādāja vairāk kā 90 talcinieku. Kā stāstīja talkas koordinators Viktors Dimpers, šogad liela daļa jau bija darbojušies pirms talkas dienas — Aglonas internātvidusskolas un Aglonas pirmsskolas izglītības iestādes darbinieki laikus sakopa savas teritorijas. Tāpat arī sociālā dienesta un plānošanas nodaļas darbinieki sakopa apkārtējo teritoriju. Vēl viena grupa talkotāju sakārtoja Brāļu kapu teritoriju un apkārtni, ziņo Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Tatjana Komare.

Aglonas ciemā pagasta darbinieki sakopa vairākas vietas – teritoriju pie autobusu pieturas, savāca lapas, zarus, izgrieza krūmus. Pie Aglonas vidusskolas sporta centra darbinieki kārtoja hokeja laukumu, lielo stadionu un tā noliktavu.

Aglonas novada biedrība "Neaizmirstule" talkoja iepriekš, piedalījās ap 30 talcinieku, starp kuriem bija biedrības "Neaizmirstule" biedri, iedzīvotāji un jaunsargu grupa. Talcinieki brauca septiņās laivās posmā no Jaunaglonas pa Tartakas upi līdz ietekai Ciriša ezerā. Tuvāk krastam, niedrēs, tika savāktas

pudeles un citi atkritumi. Sakopa divas nelielas saliņas. Atsevišķa grupa strādāja Upursalā, uz kuru talciniekus nogādāja ar plotu. Biedrība "Neaizmirstule" saka lielu paldies skolotājiem Irēnai un Edgaram Kudiņiem, kas piediedrojās talciniekiem un palīdzēja nogādāt atkritumu maisus no laivām Skudrinkas ezera krastā līdz lielceļam. Pateicība jaunsargu grupai Jāņa Šņukuta vadībā, postniekam Genādijam Selickim, autovadītājiem Aleksandram Dimperam un Guntim Kurcenbaumam. Kopumā talcinieki savāca 42 atkritumu maisus. Talkas koordinatore, biedrības locekle Ingūna Barkeviča stāstīja, ka šo darbu varēs vēl turpināt, jo atkritumu upes malās un ezera krastos vēl ir daudz.

Šķeltovas pagasta iedzīvotāji ar pārvaldnieci Irēnu Maļuhinu priekšgalā sakārtoja savus pagalmus. Pagasta pārvaldes darbinieki sadalījās vairākās grupās, lai sakārtotu vairākus pagasta objektus – Peipiņu kapu un baznīcas teritoriju, divas pludmales, ciemata centru – sporta centra, feldšeru punkta, skolas ēdnīcas un sporta zāles apkārtnes. Vēl viena grupa strādāja pie krucifiksiem. Kopumā pagastā to ir desmit. Sešus no tiem kopj iedzīvotāji, bet četri

nu ir palikuši bez saimniekiem. Arī pagasta ceļu malas tika sakoptas, salasītas pudeles un citi atkritumi. Talkotāji savāca 200 maisu ar atkritumiem.

Grāveru pagastā arī strādāja vairākas talcinieku grupas. Kā stāstīja pārvaldniece Aina Buņiča, šogad talkot atnāca visi pagasta darbinieki pilnā sastāvā. Viens no objektiem bija Brāļu kapi, tur tika sastādīti košumkrūmi, dažādas vasaras puķes. Skolas darbinieki kārtoja skolas augļu dārza teritoriju. Virieši devās kopt garāžas apkārtni un ceļu malas.

Kastuļinas pagastā talcinieki kopā ar pārvaldnieku Pēteri Bekišu kārtoja ceļu malas, autobusu pieturas. Brāļu kapos sastādīja tūjas un savāca lapas un zarus. Talcinieki strādāja arī iepriekšējā dienā, lai paspētu visu sakopt.

Jaunaglonā strādāja jauniešu grupa, kura katru gadu piedalās talkā. Soreiz viņi sakopa lielu ciema teritoriju – ceļu malas, savāca pudeles un citus atkritumus. Vietējie iedzīvotāji talkoja pie daudzdzīvokļu mājām, katlu mājas. Viņi savāca atkritumus, sakopa puļu dobes, izgrieza krūmus diķa malās. Paldies jauniešiem Aināram, Mārim, Maritai un Lienei!

Talkas materiālus apkopojā L.Rancāne un L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Sīlukalnā attīstās perspektīva betona izstrādājumu ražotne

Jau gadu Riebiņu novada Sīlukalna pagasta Stikānos darbojas betona izstrādājumu ražotne SIA "SBR". Šis pagaidām ir vienīgais uzņēmums Latgalē, kas betona izstrādājumus ražo, izmantojot sauso tehnoloģiju. Sākt uzņēmējdarbību no nulles Latgalē ir vieglāk nekā Rīgā, šādu pārliecību pauž SIA "SBR" valdes loceklis Vitālijs Petuhovs.

Jaunais ir labi pārbaudīts vecais

Sabiedrība "SBR" pamatā ražo precīzas formas dekoratīva salizturīga betona būvdetaļas — kāpņu pakāpienus, žogu stabiņus (komplektā ar pasētas plāksnēm), noseģcepures atbalstsienām. Papildus tam uzņēmums piedāvā arī dzelzsbetona aku grodus. Visi izstrādājumi no dekoratīva betona ir specifiski būvmateriāli, un vienīgi žogu stabiņi tiek gatavoti lielākā daudzumā un ir uzkrājumā, tādēļ klienti tos var iegādāties uzreiz, taču pārējais tiek izgatavots tikai pēc iepriekšēja pasūtījuma. Katram būvobjektam arhitekts var izvēlēties jebkuras konfigurācijas kāpņu laidus vai lieveņus, tādēļ tie tiek ražoti, speciāli pielāgojot konkrētajam objektam. Arī aku grodi tiek izgatavoti pēc iepriekšēja pasūtījuma. Sīlukalna apkārtnē citu grodu ražotāju nav, tādēļ, ja saimniecības vajadzībām nepieciešami vien daži grodi, tad tie nav jāved no tālienes un var ietaupīt transportēšanas izdevumus.

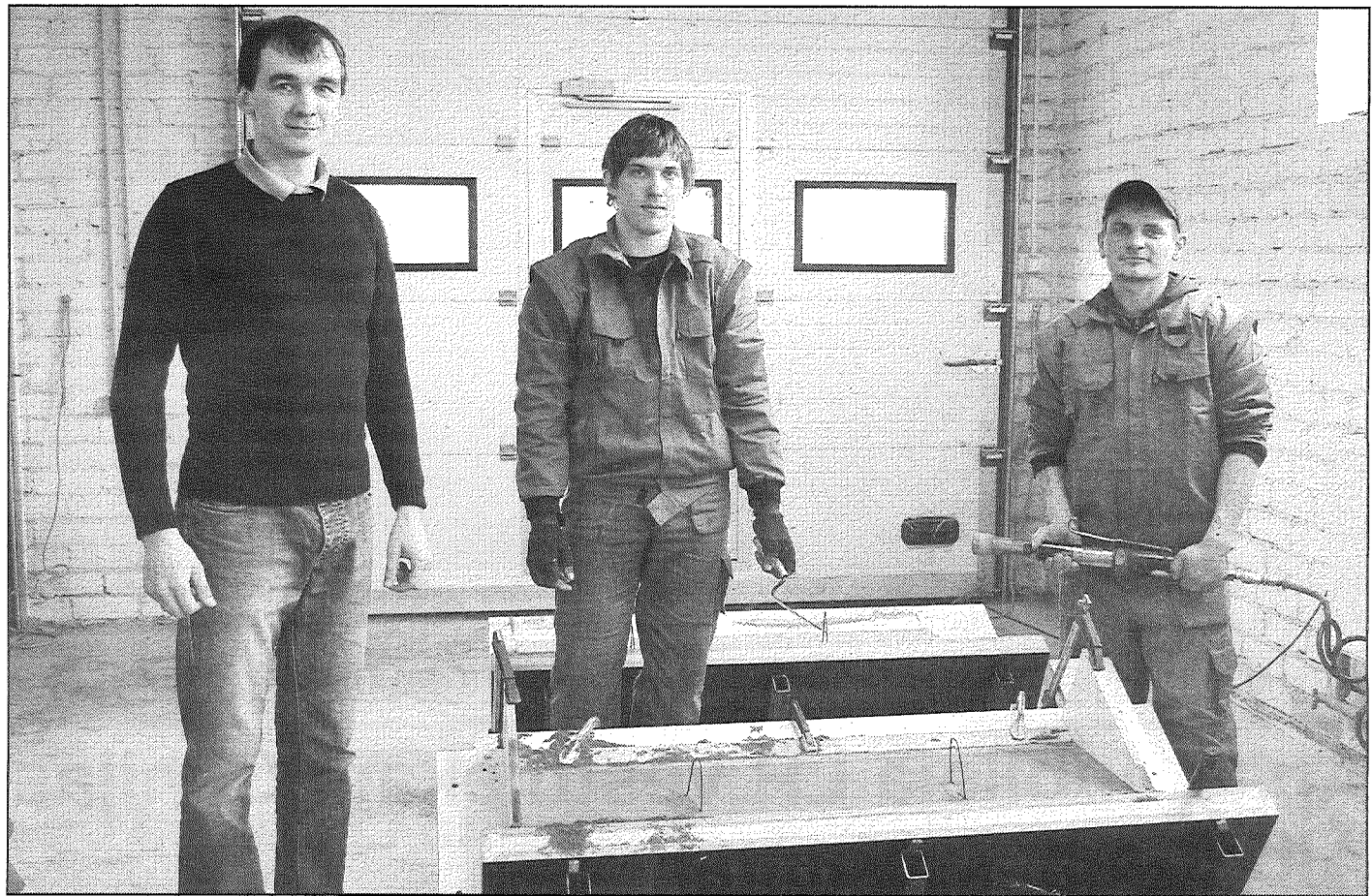
Betona izstrādājumu ražošana pēc sausas tehnoloģijas bija populāra pirmskara Latvijā, bet padomju gados to praktiski neizmantoja, taču tagad būvizstrādājumu ražotāji pie tās atkal ķērušies kā pie sen pārbaudītas, bet kādu laiku aizmirstas tehnoloģijas, un nav arī izgudrots veids, kā šādus izstrādājumus varētu ražot mehānizēti.

Betona izstrādājumi tiek veidoti no speciālas pussausās betona javas, ko liek pirms tam rūpīgi izveidotās formās un blīvē ar speciālu iekārtu, tādējādi izstrādājums uzreiz iegūst vajadzīgo formu. Lai sacietētu, pirmo dienu izstrādājumi jāatstāj veidnē, pēc tam vēl pāris dienas tiem "jāatpūšas" līdz to transportēšanai uz būvobjektu. Šāda ražošanas tehnoloģija ļauj iegūt līdz milimetrām precīzu betona izstrādājumu, kā arī iespējams izveidot gandrīz jebkuru nepieciešamo formu un izmēru. Patlaban SIA "SBR" izgatavo tikai divu veidu žogu stabiņus, kas ir vieni no tradicionāli populārākajiem Latvijā. Tehnoloģiski pastāv iespēja izgatavot žogu stabus pēc tādas formas, kādu vien klienti vēlētos, vienīgi tādā gadījumā klientam jāreķinās ar krietni lielākām izmaksām, jo formu izgatavošana ir dārga. Nākotnē uzņēmums plāno paplašināt piedāvājumu klāstu un katru gadu savā piedāvājumā iekļaut pāris jaunus žogu stabu dizainus.

Darbiniekiem sevi jāapliecina

No malas vērojot, betona izstrādājumu tapšana izskatās vienkārši, taču tas ir tikai šķietami. Ražošanas process pilnībā ir roku darbs, kur ļoti svarīga ir precizitāte un viss atkarīgs no katra darbinieka meistarības un arī fiziskās izturības. Pāriet zināms laiks, kamēr šajā darbā iemanās, nepieciešama pacietība un apņēmība mācīties no savām kļūdām, līdz top izstrādājumi bez izbīzumiem un ar vienmērīgu virsmas struktūru. Roku darba izstrādājumi vienmēr ir ekskluzīvāki par tehniski ražotajiem un līdz ar to arī dārgāki.

SIA "SBR" vēl ir sava ceļa sākumā, meklē attīstīšanās un paplašināšanās iespējas. Palielinot ražošanas apjomus, būs arī vairāk darbavietu. Neskatoties uz to, ka bieži vien kā viena no galvenajām

● Sīlukalnā jau gadu darbojas SIA "SBR" — Sīlukalna betona ražotne. Jaunais uzņēmums ražo būvniecībā vajadzīgus betona izstrādājumus un galvenokārt orientējas uz Latgales tirgu. Attēlā no kreisās — SIA "SBR" valdes loceklis Vitālijs Petuhovs, betona izstrādājumu ražošanas meistari Matīss Teilāns un Juris Sondors.

problēmām laukos tiek minēts darbavietu trūkums, Vitālijs Petuhovs norāda, ka labus, apzinīgus un ieinteresētus darbiniekus nav viegli atrast. Patlaban uzņēmumā strādā tie, kuri sevi apliecinājuši, un pieredzējušākie no viņiem ir Lauris Bečs. Uzņēmums ir radījis jaunas darbavietas vietējiem cilvēkiem "lai laukos neizskatītos tik bezcerīgi, kā dažreiz liekas", norāda Vitālijs Petuhovs. Visi darbinieki ir no Sīlukalna tuvākās apkārtnes, dodot priekšroku vietējiem cilvēkiem.

Betona izstrādājumu ražošanai piemīt sezonāls raksturs, jo būvdarbi visbiežāk pie mums notiek gada siltajos mēnešos. Ziemā pasūtījumu tikpat kā nav, un tad darbinieki dodas atvaļinājumā vai strādā pie ražotnes, bet telpas ir apkurināmas, un, paplašinot izstrādājumu sortimentu, varēs strādāt arī ziemas mēnešos.

Uzņēmējdarbībai Latgalē redz perspektīvu

SIA "SBR" ir viens no tiem jaunajiem uzņēmumiem, kuri darbības uzsākšanai saņēmuši Eiropas Savienības fondu atbalstu. 2013. gadā izremontētas ražotnes darbnīcas telpas, istenojot Lauku atbalsta dienesta administrēto projektu "Dekoratīvu betona izstrādājumu ražošanas uzņēmuma izveidošana", bet pagājušā gada pavasarī iepirkti pamatlīdzekļi, aprīkotas darbavietas un sāka ražošanu.

Ideja par betona ražotnes izveidošanu Sīlukalnā Vitālijam Petuhovam radās, strādājot kopā ar uzņēmēju no Sīlukalna Edgaru Stikānu. Viens no iemesliem ražotnes izveidošanai tieši Sīlukalnā ir šīs vietas ģeogrāfiski izdevīgais novietojums, kas veicina jaunā uzņēmuma konkurētspēju — netālu atrodas Rēzekne, Preiļi, Viļāni, un Sīlukalns ģeogrāfiski ir centrā. Kaut gan SIA "SBR" patlaban cenšas iekarot Latgales tirgu, šeit ražotie betona izstrādājumi jau ir eksportēti arī uz Baltkrieviju.

Lai gan pagaidām SIA "SBR" ir samērā jauna ražotne, vietējās būvfirmas to jau pazīst. Lielākās betona izstrādājumu ražotnes koncentrējas reģionā ap Rīgu, un, lai to izstrādājumu atvestu uz Latgali, transporta izdevumi ir ievērojami, kas sevišķi

● Nepieciešama uzmanība un rūpība, lai betona izstrādājums būtu kvalitatīvs.

● Gatavā produkcija gaida pircējus. Foto: I.Kiriļova

neizdevīgi, ja nepieciešams mazāks daudzums.

Pārējos Latvijas novados uzņēmējdarbība laukos ir vairāk attīstīta, taču tas ir arī viens no stimuliem uzsākt biznesu Latgalē. Vitālijs Petuhovs stāsta: "Pats esmu no Rēzeknes novada, tādēļ arī vēlējos atvērt ražotni šeit, Latgalē. Piedāvājam to

pašu izstrādājumu sortimentu un kvalitāti kā citi, lai mēs būtu konkurētspējīgi savus izstrādājumus piedāvāt apkārtējos novados. Tas ir kā aicinājums kaut ko darīt, nevis gausties, ka viss ir slikti. Man ir pārliecība, ka viss notiks, tikai jāstrādā."

I.Šņepste

Livānu novada pārstāvji piedalās Latvijas neatkarības atjaunošanas 25. gadadienai veltītajā pasākumā

21. aprīlī Rīgā, Latvijas Zinātņu akadēmijā notika konference un oficiāla pieņemšana par godu Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas 25. gadadienai, kurā piedalījās arī Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, Turku pagasta pārvaldes vadītājs Aivars Smelcers, novada iedzīvotāji Viktors Kūka un Jānis Grandāns. Viņi visi savulaik bijuši deputāti un 1990. gada 21. aprīlī Daugavas stadionā notikušās Vislatvijas Tautas deputātu sapulces dalībnieki.

1990. gada 21. aprīlī Rīgā, "Daugavas" stadionā, notika Vislatvijas Tautas deputātu sapulce, kas sanāca pēc Latvijas tautas frontes iniciatīvas un kurā 8003 deputāti balsoja par neatkarības

dokumenta projektu. Būtībā tika pasludināta Latvijas neatkarība, ko juridiski 1990. gada 4. maijā apstiprināja jaunievēlētā Augstākā Padome, pieņemot deklarāciju "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu".

Konference un pieņemšana bija veltīta tā laika vietējo deputātu pašreizējam darbam un nozīmīgam ieguldījumam Latvijas neatkarības atgūšanā. Konferencē klātesošos uzrunāja Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis, Tautas frontes bijušais priekšsēdētājs Dainis Ivāns, tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis Andris Jaunsleinis un vairākas valsts amatpersonas. Tika prezentēti Latvijas neatkarības atjaunošanai veltītie jaunie izdevumi un atklāta izstāde par 1990. gada 21. aprīļa Vislatvijas Tautas deputātu sapulces norisi.

● Vislatvijas Tautas deputātu sapulces dalībnieki no kreisās — Andris Vaivods, Aivars Smelcers, Viktors Kūka, Jānis Grandāns.

NOVADNIEKU IEVĒROJAMAS GADSKĀRTAS

Apaļa jubileja LR vēstniekam Čehijas Republikā Albertam Sarkanim

ALBERTS SARKANIS, pašreiz ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Čehijas Republikā, dzimis Dubnas pagastā, mācījies Āmuļu (vēlāk tā saucās Arendoles pamatskola Vārkavas novadā, tagad slēgta), pēc tam Špoģu vidusskolā.

Ar savu kādreizējo skolu viņš joprojām uztur ciešus sakarus, un, lai vai uz kādu pasaules malu aizved darba gaitas, viņš nereti ciemojas Arendolē. Skola gan šeit vairs nepastāv, bet tas nav šķērslis vietējiem aktivistiem ik pa laikam organizēt novadnieku tikšanās. Pēc vidusskolas absolvēšanas Alberts Sarkanis ieguva augstāko izglītību un filoloģijas doktora grādu Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē, pēc tam humanitāro zinātņu doktora grādu Viļņas Universitātē. Ieguva papildus izglītību mācību kursos Zviedrijas Ārlietu ministrijā Stokholmā, starptautisko attiecību kursos Ženēvas Drošības politikas centrā Šveicē, kursos Džordža Māršala Eiropas studiju centrā Vācijā. Strādāja par zinātnisko līdzstrādnieku Latvijas Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūtā, pēc tam bija pagaidu pilnvarotais lietvedis, vēlāk vēstnieks Lietuvā, docenta vietas izpildītājs Vitauta Dižā universitātē Kauņā, Lietuvā, bija Latvijas — Lietuvas Robežas jautāšanas komisijas vadītājs. Deviņdesmito gadu beigās posmā bija Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks juridiskajos un administratīvajos jautājumos. 2000. gadu viņš sagaidīja, būdams Latvijas vēstnieks Somijā, pēc tam strādāja par ģenerālinspektoru Ārlietu ministrijā. No 2003. līdz 2009. gadam bija nerezidējošais Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla, šajā pat laikā arī nerezidējošais Latvijas vēstnieks pie Neatkarīgā Maltes ordeņa un Latvijas vēstnieks Polijā. Strādājis arī par nerezidējošo Latvijas vēstnieku Rumānijā un Bulgārijā, par vēstnieku Kazahstānā. No 2010. līdz 2013. gadam bija Ārlietu ministrijas ģenerālinspektors, Atestācijas komisijas un kvalifikācijas komisijas loceklis. Kopš 2013. gada augusta Alberts Sarkanis ir Latvijas vēstnieks Čehijā.

Alberts Sarkanis ir dažādu zinātnisko un literāro grāmatu redaktors un līdzautors. Ar viņa līdzdalību iznākušas grāmatas «Latviešu valodas dialektu atlants»,

● Latvijas vēstnieks Čehijas Republikā Alberts Sarkanis (no labās) un Čehijas Senāta priekšsēdētājs Milans Štehs (Milan Štech).

«Latviešu — poļu vārdnīca», Benedikta XVI «Pasaules gaismā», Valda Adamkus «Bez noklusējumiem», Kristijona Doneiša «Gadalaiki», «Kalupes izloknes vārdnīca» (tapa sadarbībā ar laikraksta «Novadnieks» redakciju), «Lietuviešu — latviešu vārdnīca», bija līdzautors «Latvijas ārlietu dienesta rokasgrāmatai», sastādītājs «Dokumentu krājums par Latvijas starptautisko atzišanu un neatkarības atjaunošanu».

Alberts Sarkanis saņēmis valsts apbalvojumus no Latvijas, Lietuvas, Polijas, Vatikāna, Neatkarīgā Maltes ordeņa, Kazahstānas valdībām. Viņš pārvalda lietuviešu, angļu, poļu, krievu valodas, ir pamatzināšanas itāļu, franču, somu un čehu valodā. Alberta Sarkanča ģimenē ir uzaudzinātas trīs meitas.

Šāda informācija par novadnieku Albertu Sarkanu ir pieejama internetā, bet Preiļu galvenajā bibliotēkā lasītāvi visu aprīlī bija skatāma diplomātam veltīta izstāde ar plašu materiālu klāstu. Viņam ir bagātīga zināšanas, vērojumi par dažādu tautību cilvēku dzīvi, par valstu attiecībām un arī lieliskas diplomāta spējas.

Viņš bija viens no neatkarību atguvušās

● Alberts Sarkanis (pirmais no labās) Arendolē kādā no tikšanās reizēm ar novadniekiem.

Latvijas pirmajiem diplomātskajiem pārstāvjiem, sākotnēji tika sūtīts uz tuvākajām kaimiņvalstīm. Pirmie diplomāti nebija profesionāli mācīti šim darbam, tāpēc valsts izvēlējās intelligentus cilvēkus no mākslinieku, literātu, zinātnieku vidus. Filologs Alberts Sarkanis bija viens no viņiem. Bibliotēkā skatāmajā izstādē var iepazīties ar intervijām, kuras diplomāts sniedzis dažādos dzīves periodos, strādādam tuvākās un tālākās valstīs.

Kādā no intervijām Alberts Sarkanis stāsta par pāvesta Benedikta XVI grāmatas «Pasaules gaismā» izdevuma latviešu valodā tapšanu. Šai grāmatai viņš bija literārais redaktors. Saprātu, ka šie redaktora pienākumi man būs darbs sirdij. Apzinājos divas lietas — pirmkārt, «Pasaules gaismā» ir valsts vadītāja intervija un tulkojumā ir jābūt maksimālai domas precizitātei. Otrkārt, jau gandrīz divus tūkstošus gadu pāvesta institūcija ir atstājusi ietekmi uz visu Eiropas kontinentu, uz to kultūru un vēsturisko tradīciju, kurai arī mēs piederam, — tā Alberts Sarkanis par šo darbu stāstījis kādā no intervijām. Savukārt augsts Polijas apbalvojums — ordeņa «Restituta Polonia» Komandiera krusts ar zvaigzni Albertam Sarkanim

piesūktis par darbu «Latviešu — poļu vārdnīca» izdošanā un citiem projektiem. Vēstnieks vadīja, rediģēja, papildināja un sagatavoja izdošanai šo vārdnīcu. Ši ir apjomīgākā zinātniski izstrādātā latviešu un poļu valodas vārdnīca, kāda jebkad ir publicēta Latvijā.

Kādā no citām intervijām, ko diplomāts «Latgales Laikam» sniedzis latgaļu valodā, uz jautājumu, vai ir atšķirība starp Sarkanu kā diplomātu saskarsmē ar cilvēkiem un Sarkanu kā cilvēka saskarsmē ar cilvēkiem, viņš atbildēja, ka atšķirību ir maz. Diplomāts vienmēr zinot, ko saka, tāpēc vajadzīga milzīga paškontrolē. Arī saskarsmē ar radiem un draugiem vienmēr jāuztur diplomātija. Tas pats, kas palīdz atrisināt vienu otru problēmu sadzīves jomā, tas nodē arī diplomāta darbā. Viņš arī uzsver, ka mūsdienu politikā sabiedrisko norišu ziņā jāizvairās no subjektivitātes, kā arī jābūt godīgam. Visa vēsture rāda, ka politika — tā ir spēle, bet tomēr jābūt godīgam pret cilvēkiem.

Uz jautājumu, ko vēl gribētos šajā dzīvē padarīt, Alberts Sarkanis atteic, ka sapņiem un cerībām jābūt divas reizes lielākiem nekā iespējām. Bet tie sapņi nedrīkst būt saistīti ar naudu, jo tad cilvēks pagaist.

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāti 1990. gada 4. maijā nobalsoja par deklarāciju «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu»

Kā tas bija

1990. gada 3. maijā uz pirmo sesiju sanāca jaunievēlētā Latvijas PSR Augstākā Padome. Par AP priekšsēdētāju tika ievēlēts LTF frakcijas kandidāts Anatolijs Gorbunovs. 4. maija sēdē LTF frakcija ierosināja izskatīt Neatkarības deklarāciju, bet PSKP piekritēji to noprotēja. Debates ieilga. Beidzot tomēr sākās debātes par Neatkarības deklarāciju. Interfrontes pārstāvji draudēja ar tankiem. Sēdi translēja pa radio. Rīgā, Doma laukumā pie Augstākās Padomes ēkas pulcējās milzums daudz cilvēku ar karogiem, gaidot sēdes rezultātu. Arī Latvijas pilsētās un ciemos tūkstošiem cilvēki ar ticību un cerību gaidīja sēdes iznākumu, deputātu balsojumu. Kad pievakarē tika paziņoti balsojuma rezultāti, gavilēm nebija gala. Latvijas jaunāko laiku vēsturē uz mūžīgiem laikiem ierakstītas tās emocijas, ar kādām ļaudis apsvē-

ca neatkarības atgūšanu. No tās dienas fotogrāfijām uz mums raugās laimīgi, priekā starojoši cilvēki, kas sveic brīvību. Par deklarāciju «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu» nobalsoja 138 deputāti no dažādiem vēlēšanu apgabaliem, viens atturējās, 57 balsošanā nav piedalījušies, bet pārējie bijuši «pret». Šeit minēti Latgales un bijušā Preiļu rajona iedzīvotājiem vairāk pazīstamie cilvēki, kas nobalsoja par neatkarīgu Latviju:

Normunds Beļskis (161. Līvānu vēlēšanu apgabals), Eduards Berklavs (151. Madonas vēlēšanu apgabals), Jānis Blaževičs (199. Ziru vēlēšanu apgabals, no 1980. līdz 1986. gadam Preiļu rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs), Ilma Čepāne (Brīņķe) (46. Rīgas vēlēšanu apgabals), Juris Cibulis (Cibulis) (109. Rūgāju vēlēšanu apgabals), Alfreds Čepānis (191. Valkas vēlēšanu apgabals, no 1979. līdz 1988. gadam strādājis LKP struktūrās

Preiļu un Liepājas rajonā), Jānis Gavars (152. Cesvaines vēlēšanu apgabals, dzimis Preiļu rajona Vārkavas ciemā), Pēteris Krūgaļauzs (154. Varakļānu vēlēšanu apgabals), Aivars Lembergs (100. Ventspils vēlēšanu apgabals, dzimis Jēkabpīlī), Andris Puzo (162. Pelēču vēlēšanu apgabals), Kazimirs Špoģis (163. Viļānu vēlēšanu apgabals), Valentīna Zeile (160. Preiļu vēlēšanu apgabals).

Ceļš uz 4. maija Deklarāciju un Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu

1990. gads

11. janvāris — labojumi LPSR Konstitūcijā par LKP privilēģētā statusa izbeigšanu un tās tiesību pielīdzināšanu tiesībās citām partijām un sabiedriskajām organizācijām; pilsoņi iegūst tiesības apvienoties partijās.

14. janvāris — Baltijas Padomes sēde Pērnāvā, kur par svarīgāko 1990. gada uzdevumu atzīta Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tautas kustību darbības koordinācija ar mērķi atjaunot Baltijas valstu neatkarību.

2. februāris — Igaunijas visu līmeņu deputātu (vairāk nekā 3000) sapulce Tallinas pilsētas hallē, kur pieņemta «Deklarācija Igaunijas neatkarības jautājumā».

15. februāris — LPSR AP Deklarācija jautājumā par Latvijas valstisko neatkarību. Latvijas PSR jāpārveido par brīvu un neatkarīgu valsti tādu valstu savienībā, kas iet humānu demokrātiska sociālisma ceļu un savas attiecības ar citām valstīm veido uz līgumu pamata. LPSR AP likums par grozījumiem LPSR Konstitūcijā atzīst par oficiālo valsts simbolu sarkanbaltsarkano karogu, 1921. gadā apstiprināto valsts ģerboni un himnu «Dievs, svētī Latviju!».

28. februāris — Interfrontes lielākais miņiņš pret Latvijas neatkarību.

1. marts — LPSR AP Prezidijs apstiprina komisiju pasākumu sagatavošanai Latvijas ekonomiskās un politiskās neatkarības atjaunošanai.

11. marts — Lietuvas AP Neatkarības deklarācija.

17. marts — LTF pirmsvēlēšanu manifestācija «Par Latvijas valsti, par brīvu cilvēku» Rīgā, Daugavmalā.

18. marts — LPSR AP vēlēšanas, kurās uzvaru gūst Latvijas Tautas fronte.

19. marts — izveidota LPSR AP delegācija sarunām ar PSRS valdību par Latvijas ekonomiskās un politiskās neatkarības atgūšanu.

20. marts — Augstākās Padomes priekšsēdētāja A.Gorbunova tikšanās ar M.Gorbačovu Maskavā, kur Latvijai tiek piedāvāta jauna savienības līguma ideja, ņemot vērā republikas vēsturiskās, politiskās un ekonomiskā īpatnības.

24. marts — Neatkarības deklarācijas pirmie projekti — «minimālais» un «maksimālais» variants, kurus izstrādā R.Apsītis, V.Birkavs, V.Eglājs, T.Jundzis, E.Levits, R.Rikards un citi. Baltijas Padomes sēde Viļņā, kurā tiek apspriests stāvoklis Baltijas republikās pēc Lietuvas valstiskuma atjaunošanas un AP vēlēšanām Latvijā un Igaunijā. Pieņemts aicinājums Padomju Savienībai pārtraukt spiedienu pret Lietuvu.

28. marts — Neatkarības deklarācijas «minimālā» un «maksimālā» varianta pirmā izskatīšana LR AP

LTF deputātu frakcijas sēdē, kur lielāku atbalstu gūst «maksimālais» (radikālākais) variants. Aprīlī — maijā faktiski darbs turpinās tikai pie «maksimālā» varianta pilnveidošanas un uzlabošanas.

30. marts — Igaunijas PSR AP lēmums par Igaunijas valstisko statusu. Tas nosaka pārejas periodu valsts pilnīgas neatkarības atjaunošanā.

3. aprīlis — PSRS prezidenta M. Gorbačova parakstītais PSRS likums «Par kārtību, kādā risināmi jautājumi, kas saistīti ar savienoto republiku izstāšanos no PSRS».

17. — 18. aprīlis — PSRS ekonomiskās blokādes sākums pret Lietuvu.

19. aprīlis — Latvijas delegācijas (I.Bišers, V.E.Bresis, A.Gorbunovs, D.Ivāns) tikšanās Maskavā ar M.Gorbačovu, kurš piedāvā Latvijai PSRS ietvaros piešķirt īpašu statusu, veidojot PSRS un Latvijas attiecības uz konfederatīvu attiecību principiem. M. Gorbačovs brīdina: ja Latvija vienpusēji pasludinās neatkarību, nekādas sarunas netiks turpinātas.

21. aprīlis — Vislatvijas tautas deputātu sapulce Daugavas stadionā Rīgā, kurā pieņemts aicinājums atjaunot Latvijas valstisko neatkarību.

3. maijs — LPSR AP 1. sesijas atklāšana. A.Gorbunovs ievēlēts par AP priekšsēdētāju.

4. maijs — LPSR AP Deklarācija «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu». Latvijas Kompartijas Centrālās komitejas biroja lēmums lūgt PSRS prezidentu atcelt LPSR AP 4. maija Deklarāciju.

14. maijs — PSRS prezidenta M. Gorbačova dekrēts, kas pasludina Latvijas PSR AP 4. maija Deklarāciju par spēkā neesošu, jo tā neatbilst PSRS Konstitūcijai.

20. maijs — PSRS un Latvijas PSR Konstitūcijas un pilsoņu tiesību aizstāvēšanas komitejas izveidošana. Tā apvieno pret Latvijas neatkarību noskaņotās organizācijas, un par tās vadītāju kļūst A. Rubiks.

24. maijs — LR APP telegramma M.Gorbačovam, kurā paziņots, ka PSRS prezidentam nav tiesību atcelt LPSR AP 4. maija Deklarāciju, un piedāvāts domstarpības risināt sarunu ceļā.

Jūnijā un jūlijā turpinās sarunas ar PSRS un Krievijas Federācijas vadību par LR neatkarības atzīšanu.

1. decembris — Igaunijas, Latvijas, Lietuvas parlamentu kopīga sēde Viļņā, kur pieņemts aicinājums pasaules valstu parlamentiem izmantot savu ietekmi, lai Padomju Savienība atteiktos no draudu un politiskā spiediena politikas pret Baltijas valstīm un sāktu sarunas par to neatkarības atzīšanu un karaspēka izvešanu.

1991. gads

12. — 13. janvāris — PSRS Bru-

● Latvijas tauta ar sajūsmu atbalstīja valsts neatkarību.

ņoto spēku vardarbīgās akcijas Viļņā.

13. — 27. janvāris — Neatkarības atbalstītāju barikādes Rīgā, lai aizstāvētu savu brīvību pret iespējamām militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem.

3. marts — Vislatvijas aptauja par neatkarību. 73,8 procenti iedzīvotāju nobalso par neatkarību.

19. augusts — Valsts apvērsums PSRS. Valsts Ārkārtēja stāvokļa komiteja paziņo, ka tā pārņem varu.

21. augusts — LR AP Konstitucionālais likums «Par Latvijas Republikas valstisko statusu», kas pasludina LR pilnīgu neatkarību, izbeidzot 4. maija Deklarācijā noteikto pārejas periodu uz to.

23. augusts — LR starptautiskās atzīšanas procesa sākums: Islande — 23. augustā, Krievija — 24. augustā, ASV — 2. septembrī, PSRS — 6. septembrī.

18. septembris — LR uzņemšana ANO.

21. decembris — PSRS pastāvēšanas beigas.

1993. gads

6. jūlijs — LR 5. Saeimas 1. sesijas atklāšana. LR Satversmes atjaunošana.

1994. gads

31. augusts — pabeigta Krievijas karaspēka izvešana no Latvijas.

(Saisinājumi: AP — Augstākā Padome, CK — Centrālā komiteja, LPSR — Latvijas Padomju Sociālistiskā republika, LTF — Latvijas Tautas fronte, PSKP — Padomju Savienības Komunistiskā partija, PSRS — Padomju Sociālistisko Republiku savienība, LKP — Latvijas Komunistiskā partija)

Sagatavoja L.Rancāne

Izmantota Latvijas Zinātņu akadēmijas sagatavotā grāmata «4. maijs Rakstu, atmiņu un dokumentu krājums par Neatkarības deklarāciju»

● LR AP deputāti tautas manifestācijā pēc Neatkarības deklarācijas pieņemšanas Rīgā, Komjaunatnes (tagad — 11. novembra krastmalā). (Foto no interneta)

PERSONĀLĀS BALSOŠANAS BIĻETENS

Apgabala № 152

Vārds, uzvārds Gavars Jānis

Balssana № 1

PAR PRET ATTUROS

Apvilkt vajadzīgot!

1990.gada 4. maijā

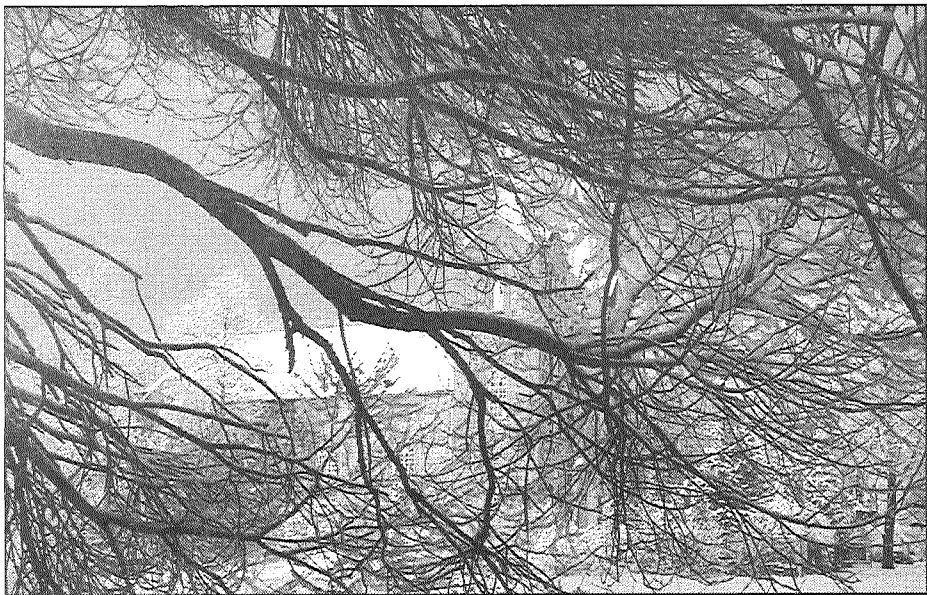
Paraksts [Signature]

● Ar šādiem biļeteniem notika balsošana par Latvijas neatkarības atgūšanu. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja materiāliem.

Noslēdzies fotokonkurss "Mani Riebiņi"

● 2. vieta — autore Līga Pauniņa.

● 1. vieta — autors Lauris Uzulņiks.

● 3. vieta — autore Antra Veigule.

22. aprīļa pēcpusdienā Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā uz noslēguma pasākumu pulcējās fotokonkurss "Mani Riebiņi" dalībnieki un interesenti. Klātesošie, vērojot uz ekrāna pazīstamās un ik dienu redzētās vietas, pārliecinājās, ka fotoobjektīvam ir liela priekšrocība — apstādināt un saglabāt mirkli, kas citkārt būtu atsaucams tikai atmiņā. Šis pasākums papildināja Bibliotēku nedēļas pasākumu klāstu.

Riebiņu novada centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre **Svetlana Zahareviča** "Novadniekam" pastāstīja, ka ideja izsludināt konkursu tūkusi noformulēta šī gada februārī. Bibliotēkas vadītāja **Olga Ribnicka** piebilst, ka doma esot vēl plašāka. Tā kā viens no bibliotēkas uzdevumiem ir apkopot un savākt pēc iespējas plašāku novadpētniecības materiālu klāstu par Riebiņiem, iecerēts fotogrāfijas fiksēt pilnīgi visas ciema ēkas.

Kādi ir Riebiņi? Kādus tos saskata katrs konkrēts cilvēks? Sniegotus, ievu un ābeļu ziedos grimstošus, palu ūdeņu noskalotus vai rudenīgi krāsainus — atbilžu ir daudz un katrs no tām vienreizēja. Pavisam konkursam savu dalību bija pieteikuši 13 vietējie iedzīvotāji ar gandrīz 130 darbiem. "Nolēmām, ka labākās fotogrāfijas jāļauj noteikt bibliotēkas lasītājiem, atbalstītājiem, paziņām, draugiem, visiem interneta lietotājiem un novada iedzīvotājiem," teic Svetlana. Tāpēc informācija par konkursu un balsošanas iespējām bija pieejama novada domes mājaslapā, Riebiņu vidusskolas mājaslapā, bibliotēku portālā un draugiem.lv.

Ļoti krāšņās fotogrāfijas, pat iedomāties nevarējām, ka patiesībā Riebiņi ir tik skaisti, atzīst bibliotēkas darbinieces, aplūkojot galarezultātu. Līdzīgus secinājumus izdarījuši arī daudzi ciema iedzīvotāji, jo vērigo fotogrāfu skatam garām nav paslidējušas šķietami ikdienišķas, bet

● Fotokonkurss "Mani Riebiņi" dalībnieki, kuri bija ieradušies uz noslēguma pasākumu Riebiņu centrālajā bibliotēkā — (no kreisās) Lolita Šmukste, Melisa Rumaka, Margarita Zakutajeva, Guna Bramane, Zane Teša, Antra Veigule un Ženija Pauniņa.

patiesībā unikālas ainas, kas būs laba piemiņa nākamajām paaudzēm.

Vislielāko atbalstītāju skaitu un līdz ar to pirmo vietu fotokonkursā ieguva Riebiņu vidusskolas 9. klases audzēknis **Lauris Uzulņiks**, viņš mazliet neierastā kursā nofotografējis Riebiņu baznīcu. Otrā vieta piešķirta riebiņietei **Līgai Pauniņai** par ziemīgo parka un muižas skatu, bet trešā vieta — Riebiņu pagasta iedzīvotājai **Antrai Veigulei**, kuras fotogrāfija redzams pavasarīgi sparīgais ūdenskritums pie bijušajām dzirnavām.

Starp konkursa dalībniekiem ir dažādu vecumu un nodarbošanos cilvēki — se-

nioru biedrības "Riebiņu varavīksne" vadītāja **Ženija Pauniņa**, uzņēmējs no Pieniņiem **Vladimirs Rjabinins**, Preiļu vakarskolas 10. klases audzēkne **Zane Teša**, Riebiņu vidusskolas 6. klases audzēkne **Margarita Zakutajeva** un **Melisa Rumaka**, 11. klases audzēknis **Konstantīns Mihailovs**, 8. klases skolniece **Diāna Harlamova**, Riebiņu centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre **Guna Bramane** un **Elmārs Lauskis** no Preiļiem. Ārpus konkursa plašu darbu — prezentāciju par Riebiņiem bija iesniegusi Riebiņu bērnudārza "Spridītis" skolotāja **Lolita Šmukste**.

□□□

Vēl bibliotēku nedēļas ietvaros Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā uz apmācībām par tēmu "Grāmata vēstures likločos" pulcējās Riebiņu vidusskolas 8. klases audzēkņi, uz multietņu pēcpusdienu bibliotēkā bija ieradušies otrklasnieki, darbinieces uzņēma ekskursantus no Galēnu un Siļukalna pamatskolas. Turpinās tikšanās un iepazīšanos ar profesijām cikls vidusskolēniem "Es būšu". Jauniešu jautājumu krustugunis nonākuši dažādu profesiju pārstāvji — ugunsdzēsējs, policists, fizioterapeite, veterinārārsts, informācijas tehnoloģiju speciālists.

L. Kirillova

Dzīve jāpieņem tāda, kāda tā ir

● Vanagu bibliotēkai — 60

No vēstures

Linoleju Preiļos nedabūju, tagad braukšu uz Daugavpili, — tas ir viens no pirmajiem teikumiem, ar ko žurnālistus norūpējusies sagaida Vārkavas novada Vanagu bibliotēkas vadītāja **Anastasija Vaivode**. Viņa stingri nolēmusi, ka līdz bibliotēkas 60 gadu jubilejas pasākumam, kas paredzēts 1. maijā, vīrs krāsotās dēļu grīdas vajadzīgs linoleja, pie tam tāda, kas krāsas un kvalitātes ziņā atbilstu viņas prasībām, segums, un to arī panāks. Telpas atbrīvošana no galdiem, plauktiem un datoriem raizes neradot, — vietējie iedzīvotāji vienmēr ir atsaucīgi palīgi. Un ne tikai bibliotēkas lietās. Anastasijas kundze aktīvi darbojas vietējās Vanagu baznīcas draudzes komitejā un ir ļoti apmierināta, ka cilvēki ir pretimnākoši, piedalās dažādos darbos. Šopavasār vien jau notikušas divas talkas.

Pavisam nesen Vanagu bibliotēka pārcēlusies uz citu mājvietu kādreizējās Vanagu pamatskolas pirmajā stāvā. Patī pirmā ciema bibliotēka Vanagos atvērta 1955. gadā Izidora Vaivoda mājās. 1961. gadā bibliotēka tika pārvietota uz Vanagu draudzes māju. Te Anastasija arī uzsāka strādāt. Plebāniju atguva draudze, un 1986. gadā bibliotēka tika pārcelta uz Vanagu ambulanci. Tā tika iespiesta samērā šaurā un neērtā telpā. Kad Latvijas bibliotēkās tika ieviests «Trešais tēva dēls» — vērienīgs informatizācijas projekts, kas aptvēra arī mazās lauku bibliotēkas, pašvaldībām bija jāgādā par atbilstošām telpām. Bibliotēka šajā sakarībā toreiz piedzīvoja paplašināšanu un labiekārtošanu. Nu arī tā jau ir vēsture. Pamests un tukšs Vanagu centrā stāvēja divstāvu skolas nams. Lai māja neietu postā, to nākas apkurināt. Tāpēc uz skolu, kur jau bija iekārtots informācijas un atbalsta centrs «Vanagi», pārvietoja arī bibliotēku. Telpas ir plašākas, pa lielajiem logiem ieplūst vairāk gaismas, priecājas bibliotēkas saimniece. Lai kur arī atrastos bibliotēka, viņa neatlaidīgi pūlas iekārtot to pēc iespējas labāk, atbilstoši pašas uzstādītajiem augstajiem standartiem. 60 gadu jubilejas priekšvakarā bibliotēka lepojas ar jauniem plauktiem, un arī grīdas segumam jābūt nevainojamam.

Bez jubilejas priecīgajām reizēm šogad paredzēta arī nopietnāka lieta — akreditācija. Lai bibliotēkas tiktu akreditētas, tām jāievēro virkne prasību gan attiecībā uz iekārtojumu, apgaismojumu, grāmatu plauktu pieejamību, gan citas.

— Es tak jau šogad grasījos iet prom no darba, bet nevar. Pirms bibliotēkas akreditācijas bibliotēkām vismaz gads tajā jānostrādā. Iepriekšējā akreditācija bija 2007. gada rudenī. Nevaru visu tā pamest. Zinu, cik dokumentu jāsaprotavo akreditācijai, — nopūšas bibliotēkare.

Tomēr sēdēt mājās viņa nespētu, kaut arī veselība vairs nav nekāda stiprā.

Vienmēr starp labākajiem

Viss Anastasijas garais darba mūžs saistīts ar šo bibliotēku. 23.

● Bibliotēkara sirdi silda laba grāmata un bibliotēkas apmeklētāji, saka Anastasija Vaivode, kuras darba mūžs 50 gadu garumā nedalāmi savijies ar Vanagu bibliotēkas 60 gadu vēsturi.

Foto: I.Kirillova

aprīli apritēja 50 gadi, kopš viņa vada Vanagu bibliotēku. Kopējais Anastasijas darba stāžs ir 51 gads. Vienu gadu nostrādāja Rēzeknes pusē — Sakstagaļa bibliotēkā. Apceļojās, un dzīves ceļš atveda atpakaļ uz dzimto vietu, jo gribējās saglabāt tēva māju, palīdzēt mammai. Neklātienē pabeidza Rīgas Kultūras un izglītības tehnikumu.

Pirmie gadi atmiņā palikuši ar iedzīvotāju lielo skaitu toreizējā kolhoza centrā. Lasītāju vien bija 500. Ciematā darbojās feldšeru punkts, aptieka, sadzīves pakalpojumu punkts, kurā amatu apvienošanas kārtībā strādāja Anastasija. Tagad bibliotēkas mikrorajonā palikuši vien 300 iedzīvotāju. Tomēr ciems nosaukts drosmīgi un veiklu putnu vārdā, un šis īpašības esot raksturīgas arī šejienes cilvēkiem — spītīgiem un čakliem. Darbojas deju kopa «Vanagi», ansamblis «Dziedi līdzī». Kaut iedzīvotāju maz, bibliotēku dienā apmeklē 14 — 19 cilvēki. Tā ir vajadzīga. Rindu pie datoriem kā kādreiz agrāk gan vairs neesot, jo daudzās ģimenēs tie ir pašiem savi.

Lasītāji pieprasā grāmatas par vēsturi, joprojām arī romānus, tagad sevišķi latviešu autoru darbus. Bibliotēkare veikusi ievērojamu novadpētniecības darbu. Bibliotēkā glabājas vietējā vēsturnieka Jāņa Vaivoda grāmata par Vanagu vēsturi, tā sadalīta pa atsevišķām nodaļām, lai būtu pieejama daudziem. Pēc tām ir liels pieprasījums. Pieejami Antona Praņevska pieraksti par bērnības gadiem Sibīrijā un citu autoru atmiņu stāsti par izsūtījumu. Rožupes skolotāja Sanita Dubovska ir sagatavojusi ļoti plašu darbu par Vanagu bibliotēkas vēsturi. Par katru slavenu novadnieku iekārtota mape ar materiāliem — par aktieri Romualdu Ancānu, mūziķi Juri Vaivodu un citiem. Bibliotēkā tiek rīkoti pasākumi sakarā ar viņu jubilejām. Šogad jau atzīmēta Antonija Klepera, Lielvārdes mūzikas sko-

las direktora, jubileja, bet septembrī tiks pieminēta Andra Starā, iekšlietu sistēmas darbinieka apaļā dzimšanas diena. Pērn atzīmēta tekstilmākslinieces Ineses Bernānes-Mailītes un kermiķes Anitas Bernānes, vēsturnieka Jāņa Vaivoda jubileja. Tāpat tiek rīkotas prāvestu piemiņas dienas, atceri tiek iedegta svečite kapos uz muzikanta Jāņa Patmalnieka kapa. Bibliotēkas uzmanības centrā ir visi ievērojamie novadnieki.

Bibliotēkas darbs vairāku desmitu gadu garumā novērtēts ar republikas, rajona kultūras iestāžu goda rakstiem. 1987. gadā bibliotēkai piešķirts Teicama darba nosaukums, 2007. gadā — labākās bibliotēkas nosaukums Preiļu rajonā, 2013. gadā saņēma atzīni par sistemātisku darbu novadpētniecībā.

Apbalvojumi par teicamu darbu, diplomu, pirmā vieta toreizējo ciema padomju konkursā, kurā tika ņemta vērā kultūras dzīve, uzvaru dalot ar Riebiņu bibliotēku. Apbalvojums bija ekskursija uz Lvovu Ukrainā. Kultūras nama Vanagos nebija, tāpēc pasākumu — pilngadības svētku, pensionāru vakaru un citu — rīkošana tika uzticēta bibliotēkai. Anastasija ar visu tika galā.

Ar lepnumu par mīļajiem

Anastasijai dzimtā puse ir dārga un mīļa. Viņa lepojas ar savu ģimeni. Izaudzinātas trīs meitas, bijusi māte arī četriem mazbērniem no kopīgā deviņu mazbērnu pulciņa. Divas meitas ir skolotājas. Viena no viņām Daugavpili ir jauktā kora «Latgale» dirigente, piedalās dziesmu un deju kopā «Svātra». Gan koris, gan deju kopa «Svātra» uzstāsies Vanagu bibliotēkas 60. dzimšanas dienai veltītajā koncertā. Trešā meita mācījās par skolotāju, bet dzīves ceļš iegrozījās savādāk, un tagad dzīvo Vācijā. Viņas četrus bērnus Anastasija

arī audzēja no mazām dienām. Esmu tik lepna, uzsver Anastasija, jo vecākais mazdēls no šī četrinieka strādā par skolotāju Cesvainē. Mazmeita šogad absolvēs Rēzeknes Augstskolu, būs skolotāja. Otra mazmeita šogad beigs Daugavpils mūzikas vidusskolu, iecerējusi studijas Rīgā. Mazdēls Mārtiņš dzīvo pie vecvecākiem un turpinās saimniekot dzimtas mājās.

Pašlaik Vaivodu ģimenei pieder zemnieku saimniecība «Siliņi». Audzē teles, cūkas, tur slaucamas govīs. Bibliotēkara darbs nevienas valdīšanas laikā nav bijis īpaši apmaksāts, vēl jo vairāk, ja bibliotēkaram nav noteikta pilna likme kā Anastasijai. Bērnu skološanai vajag daudz naudas, sevišķi, ja ir mērķis atbalstīt viņu studijas līdz maģistra grāda iegūšanai. Viņas pašas māte mūžu aizvadījusi kā analfabēte, jo vecmammai bijis uzskats, ka no viņas sešiem bērniem jānācās tikai dēliem. Meitām jāiet kalpot. Ar kalpoņu gaitās nopelnīto naudu maksāts par dēlu skološanu. Tāpēc māte vienmēr piekodinājusi, — pat ja tu, meit, paliksi tikai ar vienu kreklu mugurā, bet māci un skolo bērnus.

Ja gribi, var daudz ko sasniegt. Anastasija bija stingra prasībās pret bērnu mācīšanos, pret labām sekmēm.

Smaguma nav trūcis

Pirms diviem gadiem Anastasija un vīrs Leonids nosvinēja zelta kāzas. Viņa ļoti priecājas par dzīvesbiedra ieguldījumu mājās, ģimenē, par viņa atbalstu. Dzīvē bijis daudz melnu brīžu. Pārceista smaga trauma. Vēl kolhozu laikos, kad notika arāju sacensības, Anastasijai tika likts savīt vainagus uzvarētāju sveikšanai. Tā nu viņa ar šiem kroņiem, kā tajos laikos bija pieņemts, — smagās automašīnas kravas kastē — devās uz tūrumu. Galamērķi gribēja sprigani iziekt, bet laulības gredzens aizķērās,

un... zeltņesis palika karājoties pie borta. Medīki mēģinājuši saglābt, pirkstu piešūjot, bet sākās gangrēna un pirkstu nācās amputēt. Vajadzēja iemācīties turpmāk sadzīvot ar šīs traumas sekām.

Anastasija ir ļoti ticīga, katru svētdienu ierodas baznīcā. Katļtīcība ieaudzināta arī visai ģimenei. Mēs varam būt lai vai cik labi, saņemt medaļas, bet ir tikai viens Augstais, kas valda pār mums, un visu izriko pēc savas ziņas, — tāds ir viņas uzskats.

Smagi bija mācīties neklātienē, kad mājās palika pašas vēl mazie trīs bērni. Mammīt, brauc mājās, zilās vizbulītes zied, — pienāca zīmītes ar šādiem bērnu tekstiem. Arī paēdināt daudzās mazbērnu mutītes, rūpēties, lai visi būtu apģērbti, izskoloti bija grūti. Smagi bija pieņemt, ka viens no jaunākajiem mazbērniem ir bērns ar īpašām vajadzībām. Visu mūžu pavada arī atbalsis no skarbjaiem notikumiem kara un pēckara gados. Tāpēc arī filmu «Segvārds «Vientulis»» par notikumiem Vanagos uzņēma ar dalītām jūtām.

Kad sākās projekts «Trešais tēva dēls», Anastasijai bija jau 64 gadi, bet viņa spēja savu bibliotēku modernizēt tāpat kā citas, kā arī apgūt datora lietošanas tehniku tādā līmenī, lai sniegtu palīdzību arī apmeklētājiem. Vēl vairāk, — sakarā ar projektu par Vanagu bibliotēku un viņu pašu uzņēma filmu «Anastasija» — aizkustinošu stāstu par bibliotēkari, kura visu mūžu nostrādājusi bibliotēkā, nekavējot nevienu darba dienu un savā ikdienā nodrošina 300 — 400 pagasta iedzīvotājiem socializēšanās iespējas, rīkojot dažādus kultūras pasākumus, konsultē lasītājus par literatūru un apmāca apmeklētājus lietot datortehniku. Filma ar ovācijām tika uzņemta pirmizrādē Rīgā un pēcāk apceļoja Latvijas pilsētas, kā arī daudzas pasaules valstis. Trīs reizes nācies uzņemt amerikāņus, atceras Anastasija, jo projektu finansēja Bila un Melindas Geitsu fonds. Kad pienāca pensijas gadi, viņai aprēķināja 45 latus lielu pensiju mēnesī... Tagad gan tā ir pamazām palielinājusies, bet ne jau adekvāti ieguldītajam darbam 50 gadu garumā.

Dzīve jāpieņem, kāda tā ir

No šādiem notikumiem saudies raibu raibais musturdeķis. Kur Vanagu bibliotēkas vēsture, kur Anastasijas pašas dzīves stāsts, neatšķirt. Daudz kam esmu izgājusi cauri. Daudz sasniegusi, — viņa isi rezumē. Dzīve ir skaista un jāpieņem tāda, kāda tā ir. Vienmēr jāsmaida. Viss jāaizmirst, jāpiedod. Jāturas uz ūdens. Ko Dievs želo, tam uzliek lielu krustu. Bet uzliek tik lielu, cik cilvēkam pa spēkam panest.

Dievbijība, grāmatas, bibliotēkas apmeklētāji, bērni, rūpes par mazbērniem, darbs, saimniecība, puķu audzēšana, atbalstītāji, draugi, — tas ir tas, kas piepilda Anastasijas ikdienu un dod dzīvei jēgu.

L.Rancāne

Pavasaris iesācēja puķudārzā

Pēc ziemas palutini rozes

Rozēm pats grūtākais posms ir mainīgais un svārstīgais pavasaris, kad dienās gaisa temperatūra vilina augu plaucēt lapas, bet ziemīgās naktis nāk ar salnām. Tāpēc, pirmais, ko nevajadzētu darīt, ir pārāk agri rozi apgriezt. To dara, kad puķe dzen dzīvīgu jaunus asnus koši sarkanā vai zaļā krāsā, parādot, kur zars ir dzīvs un no kuras daļas varētu arī atbrīvoties. Ja rozi apgriez par agri, tā var nosalt līdz zemei.

Pavasari var ar dakšām apdurt ap puķi, lai saknēm pievadītu vairāk gaisa, un, vieglitēm ar kapli atkasot zemi, uzbērt sātūdējušu kūtsmēsli kārtu, kurai pāri pārber kūdras un zemes kārtu. Roze no visiem augiem

visvairāk iznes no augsnes barības vielas. Ja grib, lai tā bagātīgi ziedētu, augi jāmēslo. Der kūtsmēsli, virca, kombinētais minerālmēslojums ziedošajiem augiem.

Pavasari divas reizes rozes samēslo ar slāpekli. Augam pēc ziemošanas grūti saņemties, un slāpeklis tam ir kā cilvēkam rīta kafija. Mēslo vienreiz un pēc divām nedēļām – otrreiz. Taču svarīgi, lai augs mēslojumu spētu arī uzņemt. Saknes, kas uzņem barības vielas, pieaugušām rozēm atrodas metru dziļumā. Tāpēc augsnei mēslošanas brīdī jābūt labi salaistītai un ūdens augam jādod arī pēc mēslošanas. Vēl iesaka lietot mēslojumu, kas

paredzēts augam uzņemšanai caur lapām.

Jūlijā rozes vēl mēslo, bet augustā vairs ne. Lai pārziemotu, tām jānobriest. Labi mēslošanas puķes mazāk slimos un dūšīgāk turēsies preti kaitēkļu uzbrukumam.

Lai nepalaistu garām brīdi, kad zem lapām saviesušas laputis un puķes moka citi kaitēkļi, kad lapas izplaukušas, rozes miglo ar *Deci* vai *Fastaku*.

Rozēm var nepatikt mizu mulča. Tās vietā labāk izmantot kūdras substrātu. Mulčējot rozes ar nopļauto mauriņa zāli, jāņem vērā, ka tajā ieviesies un saimniekos rožu kaitēkļi.

Ko iesākt ar uzdāvināto hiacinti podiņā?

Kad puķe nozied, nogriez ziedkātu. Laista augu un ļauj tam zaļot, kamēr sāk dzeltēt lapas. Nogriez tās un patur sīpolu podiņā, reti laistot, kamēr lapas beidz veģetāciju. Izņem sīpolu, notīra no sīkajām saknītēm un zemes, noliek labi vēdinātā, vēsā vietā žūt un rudenī iestāda izvēlētajā vietā darzā.

Kā rīkoties, lai atraitnītes ziedētu visu vasaru?

Tirgū stādus izvēlas maija beigās. Labi tās stādīt pamišus ar samtenēm. Puķēm patīk labāk dienviņu puse, līdz ar to dienas lielāko daļu atraitnītes gozējas saulītē. Protams, ļoti karstā dienās tām klājas grūti, tāpēc puķes jāsalaiša no rīta. Galvenais – tiklīdz kāds ziediņš noziedējis vai pat nometis ziedlapiņas, tas uzreiz jānokniebj. Tieši tāpat jārikoja ar samtenēm. Zeme ap stādiem regulāri jāuzrušina un jānovāc apskādētās vai novitūšās lapas.

Atraitnītes nav kaprīzas puķes. Ja vasaras otrajā pusē atraitnītes iesēs tieši dobē, tās ziedēs nākamajā gadā. Vidusmēra ziemu tās pārdzīvo labi, taču, ja draud kailsals, ieteicams stādīņus apsegt ar egļu zariem vai mazliet piesegt ar kūdru. Jāatceras, ka atraitnītes ir divgadīgs augs.

Stādi ķeizarkroņus skaistumam un pret grauzējiem

Ķeizarkroņus jeb karaliskās fritilārijas ir vērts ieviest darzā divu iemeslu dēļ – tie krāšņi zied un to sīpoli atbaida grauzējus.

Kad ķeizarkroņi ir noziedējis un pēc tam tā virsējā daļa ir nokritusi, sīpolus izrok, apžāvē un sagatavo stādīšanai – vispiemērotākais laiks ir augusts.

Sīpoli ir trausli, tāpēc ar tiem jāpietas saudzīgi. Lai ķeizarkroņi labi augtu un skaisti ziedētu, katrs sīpols jāstāda četru sīpolu dziļumā, turklāt saulainā vietā. Sīpoliem ātri piemetas puve, tāpēc augsnei jābūt irdenai un ūdenscaurlaidīgai. Ja augsne ir pārāk smaga, vēlams tajā iestrādāt nedaudz smilšu.

Ķeizarkroņu sīpoliem piemīt īpatnējs aromāts, kas ļoti nepatīk pazemes grauzējiem, tāpēc tie turēties pa gabalu. Der izmēģināt!

Mētru dobe

Piparmētra ir klasika, taču pēdējos gados stādu audzētāji piedāvā dažnedažādas variācijas ar vilinošiem nosaukumiem. Ja pirmajā mirklī pēc izskata lielu atšķirību ieraudzīt nevar, tad, paberzējot lapiņas pirkstos, no katras šķirnes uzvedī cits aromāts.

Vairums mētru ir pieticīgas un vienlīdz labi aug gan vieglā, smilšainā, gan arī bagātīgā, irdenā augsne, savukārt dažām, kas mīl augt ūdens tuvumā, patīk mitra un pat slapja augsne. Darzā tās var stādīt gar dīķi un baseina malu. Visām mētrām ir kopīga viena īpašība – tām patīk izplesties

pašām uz savu galvu un arī sakrustoties savā starpā. Stādot mētras darzā, jāreķinās, ka jau pēc gada tās, iespējams, izēdīs no vietas tuvumā esošos augus.

Lai katra mētra ievērotu savu teritoriju, ieteicams tās stādīt lielos plastmasas podos. Podiem var nogriezt visu apakšu vai arī to sacaurumot, iebērt augsni un iestādīt nelielu stādīņu. Pēc tam podu ierok zemē – vai nu dobēs vai zālājā. Ja kādai mētrai ierobežošana nepatīk, tā nākamajā gadā neaugs, taču tas nav atkarīgs no šķirnes. Izņikušā auga vietā iestāda citu.

Populārākās jaunās mētras un to lietošana

ŠOKOLĀDES MĒTRA. Smarža nedaudz atgādina iecienīto angļu šokolādi ar piparmētru pildījumu. Izmanto tējai, saldējumu un saldo ēdienu rotāšanai, augļu salātos, it sevišķi, ja tajos ir zemenes un banāni.

MAROKĀŅU MĒTRA. Saldeni asa, atvēsinoša garša. Piemērota atspirdzinošiem dzērieniem, klasiskai piparmētru mērcei, tējai, jogurta un gurķu mērcei.

ĀBOLU MĒTRA. Izsmalcināti maiga piparmētru garša un maigs ābolu aromāts. Izmanto tējai, kā piedevu dzērieniem un augļu sulām, saldējumam un augļu salātiem.

ANANASU MĒTRA. Piemīt izteikta mentola garša ar vieglu citrona niansi, mazliet rūgtena. Lieto alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu aromatizēšanai, pievieno augļu bolēm, izmanto dzērienu rotāšanai.

ANĢĻU MĒTRA. Spēcīgs, klasisks piparmētru aromāts ar paasu, izteikti atvēsinošu garšu. Piemērota tējai, atvēsinošiem dzērieniem, kā piedeva – jēra gaļai, salātiem, biežpiena ēdieniem, desertiem, it sevišķi tiem, kas gatavoti no šokolādes.

Rūpējoties par balto stārķu populāciju, AS "Sadales tīkls" stārķu ligzdošanas laikā neveic ligzdu noņemšanu no elektrolīniju balstiem

Pērn AS "Sadales tīkls" uz elektrolīniju balstiem ir reģistrējusi vairāk nekā 8 400 balto stārķu ligzdas un, lai saglabātu stārķu populāciju Latvijā, elektroapgādes uzņēmums, sekojot līdzi putnu aktivitātei un vērojot stārķu atgriešanos no ziemošanas vietām, jau martā pirms noteiktā ligzdošanas perioda — no 1. aprīļa līdz 31. augustam — ir pārtraucis ligzdu noņemšanu no elektrolīniju balstiem.

Uz elektrolīniju balstiem reģistrētas vairāk nekā 8 400 balto stārķu ligzdas

Katru gadu pieaug stārķu ligzdu skaits uz AS "Sadales tīkls" elektrolīniju balstiem. Ja 2013. gadā uz zemsprieguma 0,4kV (kilovoltu) un vidējā sprieguma 20kV (kilovoltu) elektrolīniju balstiem reģistrētas 7 987 stārķu ligzdas, tad jau 2014. gadā reģistrēto balto stārķu ligzdu skaits sasniedza 8 423. "AS "Sadales tīkls" kā videi draudzīgs uzņēmums vienmēr domā par vides aizsardzību un saudzēšanu. Rūpējoties par stārķiem, rīkojamies sociāli atbildīgi — nevis cīnoties pret, bet gan mēģinot kopīgi sadzīvot. Vienojoties ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību, stārķu ligzdu noņemšanu veicam ārpus stārķu ligzdošanas perioda no 1. septembra līdz 1. aprīlim, bet šogad, vērojot stārķu aktivitāti un putnu ātrāku atgriešanos Latvijā, jau martā tika pārtraukta plānveida stārķu ligzdu noņemšana no elektrolīniju balstiem", skaidro AS "Sadales tīkls" Attīstības direktors Rolands Lūsveris.

Stārķu ligzdas tiek noņemtas ļoti bīstamās situācijās, kad ligzda draud nokrist vai sadegt

Kopumā uz elektrolīniju balstiem savas ligzdas uzvijuši aptuveni 64% Latvijā mītošo balto stārķu un diemžēl putnu ligzdošana uz elektrolīniju balstiem rada apdraudējumu gan sabiedrībai, gan pašiem stārķiem un atstāj ietekmi uz lietotāju elektroapgādes drošumu un kvalitāti. AS "Sadales tīkls" darbinieki regulāri veic elektrotīkla apskati un konstatē elektrotīkai defektus, ko izraisa putnu rosišanās un ligzdošana. 2013. gadā reģistrēti 2 108, bet 2014. gadā jau 2 462 ar stārķu ligzdošanu saistīti elektrotīkla bojājumi. Ja elektrolīnijas ir fiziski nokalpojušas, nespēj noturēt papildus slodzi, pievienotie elektrolīniju vadi ir bojāti vai ir pieteikti elektrotīkla bojājumi, stārķa ligzda ir jānoņem, lai pasargātu gan cilvēkus, gan pašu stārķus. Arī tad, ja elektrolīnijas balsts ir labā stāvoklī, bet ligzda ir nestabila un draud nokrist, tā ir jānoņem, jo šāda ligzda var būt bīstama gan cilvēku, gan stārķu dzīvībai, turklāt stārķi gadu gaitā veido jaunu ligzdas slāni, tā kļūst arvien lielāka un smagāka un atbalstās uz elektrolīniju vadiem, kas tehnoloģiski nav paredzēti šādai slodzei. Lietū pielijusi un ziemā apsalusi baltā stārķa ligzda var svērt pat līdz vienai tonnai un nelabvēlīgu laika apstākļu

rezultātā ligzda var nogāzties. Ja bīstamā ligzda netiek savlaicīgi noņemta, tā var kļūt par iemeslu arī stārķa mazuli vai olu bojāejai. Pērn no elektrolīniju balstiem noņemtas 640 bīstamās stārķu ligzdas, kuras apdraudēja lietotāju elektroapgādi un drošību. Rūpējoties par drošību un nepārtrauktu elektroapgādi, ļoti bīstamās situācijās — ja var notikt vidējā sprieguma 20kV elektrolīnijas bojājums vai sadegt ligzda uz elektrolīnijas balsts, uz kura atrodas ligzda, vai jāveic ārkārtas remontu darbi, AS "Sadales tīkls" ligzdu var noņemt arī ligzdošanas periodā — no 1. aprīļa līdz 31. augustam. Pirms stārķa ligzdas noņemšanas vienmēr tiek informēta Dabas aizsardzības pārvalde.

Bīstamo stārķu ligzdu noņemšana no elektrolīnijām ārpus ligzdošanas perioda — no 1. septembra līdz 31. martam — neapdraud putnu populāciju

Veicot ligzdu noņemšanu ārpus stārķu ligzdošanas perioda, netiek nodarīts kaitējums putnu populācijai, jo stārķis, atgriežoties no ziemošanas vietām, ātri vien uzvij jaunu ligzdu izraudzītā vietā. To apliecina sadarbībā ar Latvijas Ornitologu biedrību veiktais "Baltā stārķa monitorings" — atgriežoties putni sekmīgi ligzdo gan uz elektrolīniju balstiem, gan ēkām, gan kokos.

Samazinās iedzīvotāju aktivitāte ligzdu pamatņu veidošanā. Tās jāuzstāda drošās vietās, izvairoties no elektrolīniju tuvuma

Kā novērojuši ornitologi, ik gadu sarūk iedzīvotāju atbalsts stārķiem

būvēt ligzdas uz mākslīgiem pamatiem kokos un uz ēku jumtiem, līdz ar to stārķi arvien vairāk izvēlas brīvāk pieejamos elektrolīniju stabus. Tradicionāli liela daļa balto stārķu ligzdu pamatņu bija cilvēka būvētas un pirms 80 gadiem ap 90% stārķu ligzdu atradās kokos, bet mūsdienās sabiedrības aktivitāte stārķu populācijas veicināšanā ir samazinājusies un vairāk nekā puse ligzdu atrodas uz elektrolīniju stabiem. Šī iemesla dēļ AS "Sadales tīkls" aicina arī iedzīvotājus iesaistīties balto stārķu populācijas saglabāšanā, izgatavojot stārķu ligzdu pamatnes un uzstādot tās tikai putniem drošās ligzdošanas vietās, izvairoties no elektrolīniju tuvuma. Izvairoties no pamatnes novietošanas elektrolīniju tuvumā, tiks pasargāti stārķi un to mazuli no bojāejas. AS "Sadales tīkls" stārķu ligzdu pamatnes uzstāda tikai atsevišķos gadījumos un pirms pamatnes uzlikšanas speciālisti izvērtē uzstādīšanas nepieciešamību un potenciālos bojājumu riskus, jo gan ligzda, gan pamatne rada papildu slodzi stabam. AS "Sadales tīkls" 2013. gadā uzstādīja 317, bet 2014. gadā 242 šādas stārķu ligzdu pamatnes.

Par potenciāli bīstamām balto stārķu ligzdām, kas apdraud iedzīvotāju elektroapgādi, sabiedrības drošību vai stārķa dzīvību, AS "Sadales tīkls" aicina ziņot, zvanot pa tālruni 80200404 vai saīsnai ar uzņēmumu izmantot sociālos tīklus.

AS "Sadales tīkls" ir elektrotīkla uzturētājs un attīstītājs Latvijā, kas nodrošina elektroenerģijas piegādi vairāk nekā vienam miljonam klientu objektu visā Latvijas teritorijā un elektroenerģijas sadales tīklu kopgarums ir gandrīz 95 000 kilometri.

T.Smironova,
AS "Sadales tīkls"
komunikācijas
speciāliste

Informē par mikroliegumu veidošanu Rāznas nacionālajā parkā

Pēc Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas iniciatīvas 15. aprīlī Dagdas novada Andrupenē un Rēzeknes novada Kaunatā norisinājās informatīvas sanāksmes par mikroliegumu izveidošanu Rāznas nacionālajā parkā.

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija ir saņēmusi 46 pieteikumus mikroliegumu izveidošanai Rāznas Nacionālā parka teritorijā. 12 no tiem paredzēts izveidot valstij piederošās zemēs, privātpašumā esošajās zemēs — 21, bet vēl 13 mikroliegumi skartu gan valsts, gan privātos īpašumus. No plānotajiem mikroliegumiem 40 mikroliegumu izveidošana paredzēta Rāznas Nacionālā parka dabas parka zonā, trīs — dabas lieguma zonā un trīs — neitrālajā zonā. Pieteikumi sagatavoti Latvijas Ornitoloģijas biedrības īstenotā projekta "Dzīvotņu aizsardzības nodrošināšana Rāznas Nacionālajā parkā ligzdošajam īpaši aizsargājamajam putnu sugām" ietvaros. Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija saņēmusi zemes īpašnieku iebildumus, un sanāksme tika organizēta, lai tiktos ar mikroliegumu izveidošanas ierosinātāju, skaidrotu mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas jautājumus, informētu par kompensācijām un meklētu risinājumu.

Latvijas Ornitoloģijas biedrības pārstāvis Andris Avotiņš klātesošajiem pastāstīja par nacionālā parka teritorijā ligzdošajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām un analizēja to aizsardzības pakāpi esošā aizsardzības režīma kontekstā. Viņš skaidroja, pēc kādiem principiem veikta mikrolieguma teritorijas un buferzonas izvēle, kā arī akcentēja putnu sugu nozīmi meža ekosistēmā. Avotiņš informēja, ka atbilstoši pieteikumam ir plānots izveidot četrus mikroliegumus mazajam ērglim (*Aquila pomarina*), vienu — zivjērglim (*Pandion haliaetus*), sešus — apodziņam (*Glaucidium passerinum*), 21 — baltmugurdzenim (*Dendrocopos leucotos*), deviņus — trīspirkstu dzenim (*Picoides tridactylus*), trīs — vidējam dzenim (*Dendrocopos medius*), vienu — vistu vanagam (*Accipiter gentilis*) un vienu mikroliegumu meža balodim (*Columba oenas*).

Lai turpinātu iesniegto ierosinājumu izvērtēšanu, pārvalde aicina ikvienu zemes īpašnieku, kura īpašumā plānots izveidot mikroliegumu, rakstiski paust argumentētu viedokli, sūtot to uz adresi Zemnieku iela 16a, Rēzekne, LV - 4601 vai uz e-pastu latgale@daba.gov.lv.

Latvija iepazīstina Eiropu ar "Baltās cielas stāstiem"

No 2015. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam Latvija ir prezidējošā valsts Eiropas Savienības (turpmāk — ES) Padomē. Prezidentūras pusgadā Latvijas nacionālais putns baltā ciela reizi nedēļā izstāsta īsu stāstiņu par kādu mūsu valsts dabas vērtību, simbolu un ar to saistīto kultūrvēsturisko mantojumu vai izglītojošo darbību.

Piemēram, no 20. līdz 26. aprīlim bija 16. nedēļa, kad varēja lasīt stāstu par pēclieduslaikmeta reliktu — pundurbērzu, kas ir gan rets, gan aizsargājams. To var pazīt pēc mazajām, ieapaļajām, robainajām lapiņām un zemās krūmveida formas. Pundurbērzs aug sūnu purvos un purvainos mežos Vidzemē un Latgalē.

Iepriekš, 15. nedēļā, tika stāstīts par liktenupī Daugavu, Lieldienu laikā — par noslēpumaino Lieldienu zaķi, arī par 496 kilometriem jūras piekrastes, mitrāju parku, Gaujas Nacionālo parku, nēģu zveju un citām lietām.

Latgalē top jauni skatu torņi un platformas

Dabas parkā "Daugavas loki" Daugavpils novada Naujenes pagasta Vasargelišķos būs jauns, 20 metrus augsts skatu tornis. Apmeklētāji no tā varēs redzēt divus Daugavas upes lokus — Rozālišķu un Sandarišķu lokus. No torņa atkal būs skatāms viens no skaistākajiem Latvijas dabas skatiem, kas kādreiz rotāja Latvijas naudaszīmes — 10 latu banknotes.

Vēl viens koka skatu tornis 20 metru augstumā taps Lazdukalnā, Daugavpils novada Vecsalienas pagastā. Arī no šī torņa būs aplūkojami Daugavas loki un Daugavas ielesas ainava.

Dabas parka "Daugavas loki" teritorijā pie Dinaburgas pilsdrupām ierīkos 3 m augstu skatu platformu. Savukārt dabas parka "Sauka" teritorijas Ormaņkalnā tiks uzbūvēts 20 m augsts skatu tornis. Ormaņkalns ir augstākā vieta Sēlijas pagurvalnī. No jaunā skatu torņa varēs lūkoties uz Saukas ezeru un gleznaino apkārtni.

Rāznas Nacionālā parka teritorijā koka platforma (zemes līmenī) tiks izveidota Mākonkalnā. To ierīkos vietā, ko apmeklētāji ir ļoti iecienījuši un izmanto, lai raudzītos Rāznas tālēs un fotografētos Rāznas ezera un apkārtnes ainavas fonā.

Informācija no www.daba.lv

DAUGAVPILS

Bīkerniekos mācīsies pie metropolīta Aleksandra dāvinātajiem datoriem

Bīkernieku pamatskolas skolēni un skolotāji saņēma īpašu, ļoti gaidītu dāvanu — 10 modernus datorus un kopētājus. Dāvanu sarūpēja Latvijas Pareizticīgās baznīcas Visusvētākais Rigas un visas Latvijas metropolīts Aleksandrs, garīdznieki un ticīgie.

Skolai dāvanu pasniedza Daugavpils un Rēzeknes bīskaps Aleksandrs, Daugavpils iecirkņa prāvests Georgijs Popovs, eparhijas sekretārs Georgijs Petrovskis un Daugavpils Aleksandra Ņevska un Maļinovas baznīcas pārzinis Aleksandrs Jukimovičs. Diemžēl, metropolīts Aleksandrs nevarēja pats atbraukt, viņš sūtīja Dieva svētību un apsveikuma vārdus, ko puda bīskaps Aleksandrs, kurš pastāstīja, ka Bīkernieku skola ir metropolīta pirmā

darba vieta pagājušā gadsimta 60. gados. Toreiz viņš, laicīgajā dzīvē Aleksandrs Kudrjašovs, bija pabeidzis Daugavpils Pedagoģisko institūtu, Bīkernieko mācīja krievu valodu un literatūru. «Ar metropolīta Aleksandra svētību garīdznieki, draudzes ticīgie saziņoja naudu jauniem datoriem. Izmantojiet tos prātīgi, lai izglītos, pilnveidotos,» bīskaps Aleksandrs novēlēja skolēniem. Bīskaps runāja arī par Kristus Augšāmcēšanās svētību un Dieva lomu cilvēka dzīvē. Ar skolas direktoru Alekseju Mackeviču viņš vienojās, ka reizi nedēļā Bīkernieku skolā notiks ticības mācības stundas, tās vadīs Maļinovas baznīcas pārzinis Aleksandrs Jukimovičs.

Pateicoties par dāvanu, Aleksejs Mackevičs izstāstīja bērniem, ka pagājušajā gadā tika nozagti skolas jaunākie datori.

«Kad skolu apmeklēja metropolīts Aleksandrs, viņam pastāstīju, ka zagļi nepaņēma tikai vecos datorus, un metropolīts solīja palīdzēt. Šodien skolā ir jauni datori. Mēs ģeogrāfijas kabinetu atkal esam atjaunojuši par krievu valodas un literatūras kabinetu, jo tur 60. gados strādāja tagadējais metropolīts,» teica direktors. Skolas bērni sveicienā metropolītam Aleksandram nosūtīja skaļu «Paldies!»

Skolēns Kirils Jackevičs, uzņēmies gida lomu, izrādīja skolu, pastāstīja, ka tā ir rekonstruēta par Eiropas Savienības naudu. Bīskaps Aleksandrs aprunājās par mācībām, palūkojās teleskopā, uzzināja, kā darbojas interaktīvā tāfele, svētīja skolas jaunākos audzēkņus — pirmskolas vecuma bērnus.

Kirils teica, ka Bīkernieku pamatskolā viņam patīk būt mate-

● Aleksejs Mackevičs (no kreisās) saņem dāvinājumu no bīskapa Aleksandra — datorus.

mātikas kabinetā, jo tur ir interaktīvā tāfele. «Priecājos par jaunajiem datoriem, uz datorklasi skriešu biežāk,» pastāstīja zēns.

Daugavpils novada pašvaldības izpilddirektore Vanda Kezika bīskapam Aleksandram iedeva

Lieldienu veselības grozu ar Daugavpils novada lauksaimnieku un uzņēmēju sarazoto medu, palu olām, linsēklu eļļu, suvenīriem. To bīskaps nodos metropolītam Aleksandram.

«Latgales Laiks»

AIZKRAUKLE

Skolēni negaida no skolotāja brīnumus

Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas skolotājas Viktorija Trukša, Sarmīte Sņikere un Egija Apiņa, iesaistoties «Erasmus+» projektā, apmeklēja Paines arodskolu «Berufsbildende Schulen Peine» Vācijā, kur piedalījās mācību stundās, vēroja to norisi, salīdzināja mācību procesa organizēšanu Latvijā un Vācijā.

Iesaistījusies daudzos projektos

Paines arodvidusskola aptver būvniecības un kokapstrādes, tehnoloģijas un mehānikas, komerczinību un administrēšanas, kā arī sociālās aprūpes un māj-saimniecības jomas. Pilna laika amata sagatavošanas kursi ilgst vienu līdz divus gadus atkarībā no studentu iepriekšējās izglītības un sagatavo viņus iestājam vidusskolā un dualajā profesionālās apmācības sistēmā.

Skola aktīvi iesaistījusies dažā-

dos Eiropas projektos, piemēram, «Going Europe» («Darbošanās Eiropā») nesien iekļauts skolas mācību programmā — tagad skola ir gatava iesaistīties un piedāvā savas ekspertu zināšanas apmēram 30 dažādās profesijās. Paine atrodas Lejas-saksijā, Vācijas ziemeļos, starp Hannoveri un Braunšveigu, tās novads sastāv no vairākām, galvenokārt, lauku, pašvaldībām, bet Paine ir kā rajona pilsēta, kurā ir aptuveni 130 000 iedzīvotāju.

Interaktīvās tāfeles neizmanto

Pirms došanās uz Vāciju Neretas J. Jaunsudrabiņa vidusskolas skolotājas citīgi atkārtoja vācu valodas zināšanas kursus, ko no janvāra līdz martam vadīja Jēkabpils Valodu centra lektore Jelena Labonarska. Skolotājas atzīst, ka tas ir viens no lielākajiem ieguvumiem. Pāris dienu esot Vācijā, veiksmīgi izdevies saprasties ar ārzemju kolēģiem, pastāstīt par

sevi un savu skolu, kā arī atbildēt uz jautājumiem. Lielākā atšķirība starp mācību procesu abās valstīs — tur mācību stundas garums ir 90 minūtes, salīdzinot ar Latviju, skolēni visu stāstīto pieraksta ar roku, mācību procesā neizmantoja ne interaktīvās tāfeles, ne citas modernās tehnoloģijas, vien tāfele un krīts. Skolēni stundās citīgi pieraksta, seko līdz mācību vielai, daudz raksta ar roku un aktīvi iesaistās mācību darbā, atbild uz jautājumiem.

Mobilos tālruņus nemana

Skolotājas nemanīja, ka skolēniem stundās būtu mobilie tālruņi — ja arī tie bija līdzti uz skolu, stundas laikā tos neviens neizmantoja. Klasēs skolēni sēdēja silti saģērbušies, jo logs visu laiku bija pavērts, klases — vēsas. Stundu laikā gan skolēni, gan skolotāji dzēra ūdeni un diezgan daudz, skolotāja kādā stundā sēdējusi pat uz galda.

Atšķirībā no Latvijas, kur ierasts, ka klasēs lielākoties ir latviešu tautības bērni, Vācijā klases bijušas arī «raibas». Piemēram, klasē, kur vācu valodu apguva iesācēji, bija 16, 17 gadus veci skolēni no Irākas, Sīrijas, Albānijas, Čehijas, Irānas, Somālijas, Etiopijas un Afganistānas.

«Iepazīstinot ar sevi, kartē rādījām katrs savu zemi. Neviens skolēns «Lettland» (Latviju) ne-saistīja ar Krieviju. Skolēni jautāja, cik dienu esam Vācijā. Kad atbildēju, ka trešo, viņi ap-brīnoja, cik labi runāju vāciski. Vācijas skolās ir pieņemts klausīt pie sola, ja skolēniem patīcis stāstītais. Pēc iepazīstināšanas ar sevi un skolu, no kuras nāku, ģimnāzijas 13. klasē atskanēja klausējieni, skolēni šajā klasē bija ļoti sirsnīgi,» stāsta skolotāja Egija.

«Mēs esam aktieri, skolēni — skatītāji»

Skolotāja Sarmīte apmeklēja matemātikas stundas 10. un 11.

«Staburags»

JĒKABPILS

Lietuviešu uzņēmuma darbībā Jēkabpils skolās būtisku pārkāpumu neesot

Ēdināšanas pakalpojumu sniedzēja «Kretingos maistas» pārkāpumi konstatēti 11 pašvaldībās, informē Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) pārstāve Anna Joffe.

Viņa pavēstīja, ka uzņēmums nestrādājot pēc apstiprinātām un ar izglītības iestādēm saskaņotām ēdienkartēm, tā vietā paredzētos ēdienus nomainot pret citiem. Šādi pārkāpumi konstatēti ēdināšanas iestādēs vairākos novados, kā arī Jēkabpils pilsētā, kur «Kretingos maistas» sniedz šos pakalpojumus divās skolās — Jēkab-

pils 2. vidusskolā un Jēkabpils pamatskolā.

PVD informācijā norādīts, ka atsevišķās skolās šogad nav piegādāts siers, biezpiens, cūkgaļa, augļi, kaut gan tie ēdienkartēs paredzēti. Gaļas ēdienu gatavošanai izmanto galvenokārt saldētu vistas gaļu, arī piegādāto dārzeņu sortiments ir vienveidīgs un to kvalitāte ir neatbilstoša.

Nemot vērā, ka ēdieni tiek mainīti, skolēniem nav nodrošināts sabalansēts, daudzveidīgs uzturs un netiek ievērota noteiktā komplekso pusdieno enerģētiskā un uztura vērtība.

Pārkāpumi izrādījušies tik no-

pietni, ka Siguldas novada dome nolēmusi vienpusēji lauzt līgumu ar «Kretingos maistas», savukārt uzņēmums par to esot pārsteigts, jo uzskata, ka tā darbībā būtisku pārkāpumu nav.

PVD Austrumzemgales pārvaldes vadītāja Dace Lazdāne skaidro, ka dienests ēdienu kvalitāti pārbauda trīs reizes mācību gada laikā, taču sūdzību gadījumos — arī ārpus kārtas. Šādos gadījumos vienmēr klāt ir mācību iestādes vadība, ar kuru ēdināšanas uzņēmumam ir pienākums saskaņot ēdienkartē.

Nelieli pārkāpumi bijuši arī «Kretingos maistas» darbā, taču

tie parasti esot novērsti un PVD šajā gadījumā neuzskata tos par tik būtiskiem, lai pārtrauktu uzņēmuma darbību Jēkabpils skolās. Visbiežāk gadās, ka to vai citu produktu nevar iegādāties un tā vietā nopērk citu, dažkārt arī netiek nodrošināti augļi ēdienkartē.

Sūdzības ēdināšanas jomā no skolām visbiežāk ir par ēdienu kvalitāti — sūdzas vecāko klašu skolēni, piemēram, par līdz galam neizeptu kotletī, tāpat ir sūdzības par porciju lielumu, par augļu trūkumu ēdienkartē.

Pēc «Kretingos maistas» darbā konstatētajiem trūkumiem arī

Austrumzemgales pārvalde pastiprināti pievērsīs uzmanību tā darbībai Jēkabpils skolās, lai gan Dace Lazdāne norāda, ka dažādi pārkāpumi gadās ne vien šā, bet arī citu ēdināšanas uzņēmumu darbībā un nevajadzētu vienu no tiem izcelt kā sliktāko.

Jēkabpils domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Raščevskis stāsta, ka līdz šim nav saņemts PVD slēdziens par šo situāciju, tādēļ pašvaldība nekādus secinājumus vēl nav izdarījusi, nemaz nerunājot par līguma laušanu. Šādas situācijas deputātiem jālemj atsevišķi.

«Jaunais Vēstnesis»

